

⁶²⁷ Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

557. meddelelse. 28. marts 1956.

A. Forsøgsresultater.

Forsøg med vårhvede

Sammenligning mellem vårhvede og byg

I årene 1943—46 er på statens forsøgsstationer ved Aakirkeby, Lyngby, Tystofte, Aarslev og Højer gennemført forsøg, hvor vårhvede er sammenlignet med byg.

Der er anvendt sorterne Abed Majabyg og Svaløf Progress vårhvede. Bygget er efter forholdene gødet med 100—300 kg kvælstofgødning pr. ha, medens vårhveden yderligere er tilført 200 kg pr. ha.

Opgørelsen omfatter ialt 17 forsøg, og gennemsnitsresultaterne har været følgende:

	hkg pr. ha		Forholdstal		Strå- længde cm	Leje- tilb.*)	Mod- nings- dato
	kærne	halm	kærne	halm			
Abed Majabyg	45,4	44,2	100	100	77	2,7	1/8
Svaløf Progress vårhvede	39,6	60,6	87	137	108	0,9	15/8

*) 0 = helt stående, 10 = helt i leje.

I gennemsnit af alle forsøg har vårhveden givet 13 pct. mindre kærne og 37 pct. mere halm end byg. Kærneudbyttet har ved Lyngby, Tystofte og Aarslev omtrent været som gennemsnittet (forholdstal for vårhvede henholdsvis 90, 86 og 86); ved Aakirkeby ligger vårhveden forholdsvis lavere (forholdstal 79), medens udbytteforskellen mellem vårhvede og byg er mindst på marsken ved Højer (forholdstal 94).

Vårhveden har betydeligt længere, men stivere strå end byg, og den modner et par uger senere.

Vårhvedesorter

Sortsforsøg med vårhvede er gennemført ved Tystofte, Aarslev og Højer i årene 1950—55. I forsøget ved Aarslev i 1955 blev af upåviselig årsag kærnesætningen hos nogle sorter meget mangelfuld, og resultaterne fra dette forsøg er ikke medtaget i opgørelsen.

3 af sorterne har været med i hele forsøgsperioden, og udbyttet for de 2 sorter, der kun har deltaget i 4 og 3 års forsøg, er omregnet i forhold til gennemsnit af disse 3 sorter, ligesom de anførte forholdstal er beregnet ud fra dette gennemsnit.

	Ant. for- søg	hkg pr. ha		Forholdstal for kærneudb.			
		kærne	halm	gensn.	Tys- tofte	Aars- lev	Høj- er
1950—55: Weibulls Pondus	17	39,6	59,7	103	100	99	109
Weibulls Kärn II	17	39,4	63,4	102	106	100	99
Svaløf Progress .	17	36,9	65,6	96	94	101	92
1952—55: Pajbjerg 85/17 . .	11	37,8	59,1	98	98	100	95
1950—52: Svaløf Ella	9	37,2	59,8	96	92	97	99

	Strå- længde cm	Leje- tilb. 0—10*)	gr pr. liter	mg pr. korn	pct. råprot. i tørstof	Mod- nings- dato
Weibulls Pondus	107	5,2	764	37,5	14,6	20/8
Weibulls Kärn II	112	5,0	770	42,6	15,6	19/8
Svaløf Progress	114	2,7	768	42,0	15,9	22/8
Pajbjerg 85/17	100	3,0	748	41,4	15,0	21/8
Svaløf Ella	110	4,5	769	35,8	15,2	20/8

*) 0 = helt stående, 10 = helt i leje.

Weibulls Pondus og Weibulls Kärn II har givet højest kærneudbytte og ligger omtrent ens med ca. 7 pct. mere end Svaløf Progress. Pajbjerg 85/17 har givet 2—3 pct. og Svaløf Ella knapt 1 pct. mere end Progress.

Ved Tystofte har Kärn II givet højest udbytte, og ved Højer ligger Pondus klart i spidsen, medens resultaterne ved Aarslev har været noget varierende fra år til år, og i gennemsnit er der her ikke stor forskel på sorterne.

I forsøget ved Aarslev i 1955, der som anført ikke er med i opgørelsen, blev sorterens udbytte meget afvigende på grund af mangelfuld kærnesætning. Mindst skadet var Kärn II, der gav ret normalt kærneudbytte, medens Pondus i nogen grad og Progress og Pajbjerg 85/17 i stærk grad var påvirket af den dårlige kærnesætning. Udbyttenedgangen i forhold til Kärn II var for Pondus ca. 25 pct. og for Progress og Pajbjerg 85/17 45—50 pct.

Beskrivelse af sorterne

Weibulls Pondus har givet højt kærneudbytte, især på marsken. Sorten har middellangt, nogenlunde stivt strå og forholdsvis små kærner, hvis proteinindhold har været lavere end hos de øvrige prøvede sorter.

Weibulls Kärn II, der i gennemsnit ligger på linie med Pondus i kærneudbytte, har især klaret sig godt ved Tystofte. Strået er forholdsvis langt og nogenlunde stivt, kærnen er stor med forholdsvis højt proteinindhold. Det er den tidligst modne af de prøvede sorter.

Svaløf Progress har i gennemsnit givet lavest kærneudbytte, men er dog jævnbyrdig med de øvrige sorter ved Aarslev. Sorten giver stort halmudbytte, strået er langt, men meget stivt, kærnen er stor med højt proteinindhold. Den modner lidt senere end de øvrige sorter.

Pajbjerg 85/17, der har været med i 4 års forsøg, ligger 2—3 pct. over Progress i kærneudbytte. Den har kort og stivt strå og stor kærne med ret lav rumvægt. Sorten er ikke i handelen.

Svaløf Ella har i gennemsnit af 3 års forsøg givet omtrent samme kærneudbytte som Progress. Sorten har middellangt, nogenlunde stivt strå og lille kærne.

Selv om Pondus og Kärn II i sortsforsøgene har givet noget højere udbytte end Progress, der blev benyttet ved sammenligningen med byg, må der sikkert stadig regnes med, at der under de fleste forhold vil være en betydelig forskel i kærneudbytte mellem de bedste sorter af vårhvede og byg, og der må kunne påregnes en tilsvarende højere pris for vårhvede, dersom avlen af denne kornart skal være lønnende. Forskellen i stråstyrke mellem de højestydende vårhvedesorter og de mest stivstråede bygsorter er mindre, end mellem de sorter, der blev benyttet i sammenligningsforsøget.